

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060207

BESLUT
2020-09-21
Stockholm

Mål nr
P 2658-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, slutliga beslut 2020-02-14 i mål nr P 4300-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

Myndighetsnämnden i Karlskoga-Storfors kommuner

Motpart

1. DE

2. LE

3. AJ

4. HJ

5. Lekebergs Måleri & Entreprenad AB, 556830-1815

SAKEN

Överklagande av beslut om avvisning

Dok.Id 1620066

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS BESLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.
 2. Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.
-

BAKGRUND

Myndighetsnämnden i Karlskoga-Storfors kommuner (nämnden) beslutade den 28 augusti 2019 att bevilja bygglov för nybyggnad av fem stycken parhus samt ett miljöhus på fastigheten XX i Karlskoga kommun. DE, LE, AJ och HJ överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Örebro län (länsstyrelsen) som upphävde nämndens beslut såvitt avsåg bygglov för miljöhus och återförvisade ärendet till nämnden för förnyad handläggning i den delen. Som motivering anfördes bl.a. följande: Placeringen av miljöhuset strider mot detaljplanen. Under sådana förutsättningar ska bl.a. kända sakägare ges tillfälle att yttra sig över en ansökan som avser en åtgärd som innebär en avvikelse från en detaljplan, vilket inte hade skett. Det är sedan nämnden som efter att sakägarna har hörts har att pröva om åtgärden kan godtas som en avvikelse från detaljplanen.

Nämnden överklagade beslutet till mark- och miljödomstolen som avvisade överklagandet. Som skäl för detta angavs i huvudsak följande: Länsstyrelsen har upphävt nämndens beslut och återförvisat ärendet till nämnden endast med hänvisning till att sakägare inte fått tillfälle att yttra sig över ansökan innan nämnden fattade sitt beslut. Länsstyrelsens återförvisningsbeslut innehåller inte några anvisningar till nämnden om hur bygglovsfrågan ska bedömas i sak och innefattar alltså inte något avgörande av en fråga som inverkar på målets utgång. Därmed är länsstyrelsens beslut inte överklagbart.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nämnden har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska undanröja mark- och miljödomstolens slutliga beslut och återförvisa målet till mark- och miljödomstolen för prövning i sak.

SKÄLEN FÖR MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS BESLUT

Mark- och miljööverdomstolen finner skäl att ge prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Som framgår av det överklagade beslutet får talan mot beslut enligt 34 § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291), varigenom mål återförvisas till lägre instans, endast föras om beslutet innefattar avgörande av fråga som inverkar på målets utgång, dvs. ett ställningstagande i sakfrågan. Länsstyrelsen har i sitt beslut, till skillnad från nämnden, funnit att åtgärden i form av nybyggnad av miljöbod strider mot gällande detaljplan. Även om inte länsstyrelsen har uttalat sig om åtgärden därmed utgör en liten avvikelse eller inte, påverkas prövningsramen för nämnden i den fortsatta handläggningen i och med ställningstagandet. Mark- och miljööverdomstolen anser därför, till skillnad från mark- och miljödomstolen, att länsstyrelsens beslut får anses vara överklagbart.

Ett överklagbart beslut får dock endast överklagas av den som beslutet angår om det har gått honom eller henne emot (13 kap. 8 § plan- och bygglagen [2010:900], PBL, och 42 § förvaltningslagen [2017:900]). Det är byggnadsnämnden som har pekats ut att bevaka det allmännas intressen i mål om bygglov i vart fall från det att målet når mark- och miljödomstolen (se 5 kap. 2 § lagen [2010:921] om mark- och miljödomstolar). För att en part ska ha rätt att överklaga krävs dock att avgörandet på något sätt är till nackdel för parten.

Mark- och miljööverdomstolen har tidigare uttalat att det inte kan anses vara byggnadsnämndens uppdrag enligt plan- och bygglagstiftningen att som första beslutande myndighet bevaka sitt beslut att ge bygglov i en efterföljande domstolsprocess och överklaga om det upphävs (se t.ex. MÖD 2018:26 och Mark- och miljööverdomstolens dom den 20 mars 2019 i mål nr 10076-17). Den som har fått ett bygglov har däremot självklart ett sådant intresse. Länsstyrelsen har förvisso gjort en annan bedömning än nämnden, samt uttalat sig om att åtgärden strider mot gällande detaljplan. En konsekvens av länsstyrelsens ställningstagande är att nämnden behöver vidta ytterligare handläggningsåtgärder och att ansökan om bygglov kommer att behöva prövas på nytt. Länsstyrelsens beslut innebär dock inte en begränsning av nämndens möjligheter att bevaka de intressen som nämnden har att bevaka enligt plan- och bygglagstiftningen. (jfr MÖD 2017:6). Mot denna bakgrund anser Mark- och

miljööverdomstolen att länsstyrelsens beslut inte har gått nämnden emot och att nämnden därmed inte har rätt att överklaga beslutet.

Det var således rätt av mark- och miljödomstolen att avvisa nämndens överklagande dit. Nämndens överklagande ska därför avslås.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg, Gösta Ihrfelt, referent, och Margaretha Gistorp (deltar inte i beslutet om prövningstillstånd), samt tekniska rådet Börje Nordström.

Föredragande har varit Lina Vogel.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

PROTOKOLL
2020-02-14
Handläggning i
parternas utevaro

Aktbilaga 8
Mål nr P 4300-19

RÄTTEN

Rådmanen Titti Heina

FÖREDRAGANDE TILLIKA PROTOKOLLFÖRARE

Beredningsjuristen Maria Aldegren

PARTER

Klagande

Myndighetsnämnden Karlskoga-Storfors kommuner

Motparter

1. DE

2. LE

3. AJ

4. HJ

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Örebro läns beslut 2019-10-03 i ärende nr 403-5862-2019, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för bl.a. ett miljöhus på fastigheten Karlskoga XX; nu fråga om avvisning

Målet föredras och mark- och miljödomstolen antecknar följande.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänersborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.domstol.se/vanersborgs-tingsratt/	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00–16:00

Myndighetsnämnden i Karlskoga-Storfors kommuner (nedan nämnden) beslutade den 28 augusti 2019 att bevilja bygglov för nybyggnad av fem parhus och ett miljöhus på fastigheten XX i Karlskoga kommun.

Efter överklagande från AJ, HJ, DE och LE beslutade Länsstyrelsen i Örebro län (nedan länsstyrelsen) den 3 oktober 2019 att upphäva nämndens beslut i den del det avsåg bygglov för miljöhus och återförvisade ärendet till nämnden för förnyad handläggning i denna del.

Nämnden har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att nämndens beslut ska fastställas.

Mark- och miljödomstolen meddelar följande

BESLUT

Mark- och miljödomstolen avvisar överklagandet.

SKÄL FÖR BESLUT

Enligt 34 § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) får talan mot beslut, varigenom mål återförvisas till lägre instans, endast föras om beslutet innefattar avgörande av fråga som inverkar på målets utgång, d.v.s. innebär ett ställningstagande i sakfrågan.

Denna princip får anses tillämplig även på återförvisningsbeslut som fattas av förvaltningsmyndighet, i detta fall på länsstyrelsens beslut (jfr Mark- och miljööverdomstolens som den 24 juni 2014 i mål M 4244-14).

Motivet för att inte tillåta ett överklagande av ett återförvisningsbeslut är att en part inte ska kunna förhålla processen. Av rättskyddsskäl bör dock sådana återförvisningsbeslut kunna överklagas som innefattar ställningstaganden som binder underinstanserna; i annat fall kan en part gå miste om möjligheten att få prövat det ställningstagande som ryms i återförvisningen. Återförvisas ett mål endast för att utredningen ska kompletteras finns inget sådant rättskyddsbehov utan tvärtom talar just effektivitetsskäl för att inte tillåta ett överklagande. Detta förutsätter dock att det i återförvisningsbeslutet inte finns några uttalanden i någon fråga som inverkar på målets utgång, t.ex. genom att prövningsramen

påverkas eller anvisningar ges om hur sakfrågan ska bedömas (Se Mark- och miljööverdomstolens dom den 24 juni 2014 i mål M 4244-14 med däri gjorda hänvisningar).

I aktuellt fall har länsstyrelsen upphävt nämndens beslut och återförvisat ärendet till nämnden endast med hänvisning till att sakägare inte fått tillfälle att yttra sig över ansökan innan nämnden fattade sitt beslut. Länsstyrelsens återförvisningsbeslut innehåller inte några anvisningar till nämnden om hur bygglovsfrågan ska bedömas i sak och innefattar alltså inte något avgörande av en fråga som inverkar på målets utgång. Därmed är länsstyrelsens beslut inte överklagbart. Överklagandet ska alltså avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-11)

Överklagande senast den 6 mars 2020.

Maria Aldegren

Protokollet uppvisat/